

COMPETENT DEVELOPMENT OF WORKING WITH INFORMATION COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN THE MODULAR-CREDIT SYSTEM OF STUDENTS

Rashidov Nurullokhan Nasirkhan son

Fergana State University

1st year graduate in pedagogical theory and history

Rafikova Dilafruz Qahhorjonovna

p.f.h.d.(PhD) teacher

Annotation: *in this article, the integration of the module-credit system with ICT serves to develop in students the ability to open up to technological innovation, work with data, collaborate remotely and independently enrich their knowledge using digital tools.*

Keywords: *module-Credit, Technology, Electronic Library, digital tools, mobile applications, information, MS Excel, SPSS, Slack, applications,platforms, artificial intelligence.*

РАЗВИТИЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ В РАБОТЕ С ИНФОРМАЦИОННО-КОММУНИКАЦИОННЫМИ ТЕХНОЛОГИЯМИ В СТУДЕНЧЕСКОЙ МОДУЛЬНО-КРЕДИТНОЙ СИСТЕМЕ

Рашидов Нуруллохан Насирханович

Ферганский государственный университет

Магистрант 1 курса теории и истории педагогики

Rafikova Dilafruz Qahhorjonovna

p.f.h.d.(PhD)

Аннотация: *В этой статье интеграция модульной кредитной системы с ИКТ служит для развития у студентов навыков открытости к технологическим инновациям, работы с данными, удаленного сотрудничества и самостоятельного обогащения своих знаний с помощью цифровых инструментов.*

Ключевые слова: *модуль-кредит, технология, электронная библиотека, цифровые инструменты, мобильные приложения, информация, MS Excel, SPSS, Slack, приложения, платформы,искусственный интеллект.*

TALABALARNING MODUL-KREDIT TIZIMIDA AXBOROT KOMMUNIKATSION TEXNALOGIYALAR BILAN ISHLASH KOMPETENTLI RIVOJLANTIRISH

Rashidov Nurulloxon Nosirxon o'g'li

Farg'ona davlat universiteti

Pedagogika nazaryasi va tarixi 1-kurs magistranti

Rafikova Dilafruz Qahhorjonovna

p.f.h.d.(PhD) katta o'qituvchisi

Annotatsiya: *Ushbu maqolamda Modul-kredit tizimining AKT bilan integratsiyasi talabalarda texnologik innovatsiyalarga ochiqlik, ma'lumotlar bilan ishlash, masofaviy hamkorlik qilish va raqamli vositalar yordamida o'z bilimlarini mustaqil boyitish qobiliyatlarini rivojlantirishga xizmat qiladi.*

Kalit so'zlar: *modul-kredit, texnologiya, elektron kutubxona, raqamli vositalar, mobil ilovalar, axborot, MS Excel, SPSS, Slack, dasturlar, platformalar, sun'iy intellekt.*

" Modul-kredit tizimi talabalarga malakalarini bosqichma bosqich egallash imkonini beradi. Bu o'quv dasturlarini moslashuvchan va samarali qiladi va shu orqali ta'lim sifatini oshiradi." -Vladimir Glukhov.

KIRISH

Modul-kredit tizimi talabalar bilimini baholash va o'quv jarayonini boshqarishda muhim ahamiyatga ega. Bu tizimda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) bilan ishlash kompetentligini rivojlantirish o'quv jarayonining ajralmas qismi bo'lib, quyidagi jihatlarni o'z ichiga oladi. Xorijiy tajribada modul-kredit tizimi va axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) bilan ishlash kompetentliklarini rivojlantirishda qator ilg'or tajribalar mavjud. Quyida ayrim mamlakatlardagi tajribalar bilan tanishish mumkin.

ASOSIY QISM

AKT vositalaridan samarali foydalanish: Talabalar o'quv jarayonida turli axborot texnologiyalaridan foydalanishni o'rganishadi. Masalan, elektron kutubxonalar, ma'lumotlar bazalari, onlayn o'qitish platformalari (LMS), va taqdimot dasturlaridan foydalanish.

Raqamli savodxonlikni oshirish: Raqamli vositalarni, dasturiy ta'minotlarni va mobil ilovalarni samarali boshqarish talabalarning raqamli madaniyatini shakllantirishga yordam beradi. Mustaqil o'qish va tadqiqot ko'nikmalari: talaba o'z-

o'zini rivojlantira olishi. Vaqtni samarali boshqarish: o'quv vaqti va vazifalarni o'z vaqtida bajarish ko'nikmalarini rivojlantirish. Tanqidiy fikrlash va muammolarni hal qilish: murakkab masalalarni o'zlashtirish va kreativ yondashish qobiliyatlari. Ta'lim jarayonida foydalaniladigan amaliy usullar haqida gapiriladi Bu kelajakdagi kasbiy faoliyatlarida muhim hisoblanadi.

AKT bilan bog'liq topshiriqlar: Modul-kredit tizimida har bir modul yoki fan bo'yicha talabalarga berilgan topshiriqlarni bajarish jarayonida axborot texnologiyalaridan foydalanish majburiy bo'lishi mumkin. Bu orqali talabalar ma'lumotlar bilan ishlash ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Masofaviy ta'lim imkoniyatlari: Modul-kredit tizimi masofaviy ta'lim bilan birga o'tishi mumkin. Bu esa AKT vositalari yordamida bilim olish, mustaqil ishlash va natijalarni elektron shaklda baholash ko'nikmalarini o'stiradi.

Ma'lumotlarni tahlil qilish va ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish: AKT talabalarga katta hajmdagi ma'lumotlarni to'plash, tahlil qilish va izohlash imkonini beradi. Ma'lumotlar tahlili dasturlari, masalan, MS Excel, SPSS yoki Python kabi dasturlar yordamida talabalar ilmiy va amaliy izlanishlar olib borishadi. Bu ular uchun kelajakda tadqiqot olib borishda muhim ahamiyatga ega

Loyihalar va guruh ishlari: Modul-kredit tizimida talabalar ko'pincha guruhlarda ishlashadi, bu jarayonda axborot texnologiyalarining hamkorlikka mo'ljallangan vositalaridan foydalanishadi. Google Docs, Microsoft Teams, Slack kabi platformalar orqali talabalar masofadan turib hamkorlikda ishlashni o'rganadilar. Bu esa zamonaviy ish bozorida talab qilinadigan jamoaviy va masofaviy ishlash ko'nikmalarini shakllantiradi.

Onlayn resurslardan foydalanish: AKT vositalaridan foydalangan holda talabalarning ochiq manbalardan bilim olishlari, masalan, Coursera, edX, Khan Academy kabi platformalar orqali qo'shimcha darslar olishlari imkoniyati kengayadi. Bu ularga o'qituvchilar taqdim etgan materiallarni mustaqil chuqurlashtirishga imkon beradi.

Axborot xavfsizligi va etikasi: AKT bilan ishlashda talabalarga kiberxavfsizlik qoidalarini o'rgatish ham muhimdir. Talabalar shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish, xavfsiz axborot almashish va texnologiyalarni etik jihatdan ishlatish bo'yicha tushunchalarga ega bo'lishadi. Bu ularni nafaqat o'qish jarayonida, balki kelgusidagi ish faoliyatida ham texnologiyalarni xavfsiz boshqarishga tayyorlaydi.

Raqamli innovatsiyalar va texnologik o'zgarishlarga moslashuvchanlik: Modul-kredit tizimida ta'lim olish jarayonida talabalar tez o'zgarib borayotgan texnologik yangiliklarga moslashish ko'nikmalarini o'stiradilar. Bu ularga yangi texnologiyalar va dasturlar bilan tez tanishib, ularni o'z kasbiy faoliyatlarida qo'llash imkonini beradi.

NATIJA TALABLARI:

Axborot texnologiyalaridan mustaqil foydalanish ko'nikmalariga ega bo'ladi
Ma'lumotlarini qidirish, tahlil qilish va ishlatish qobiliyatini oshirish.

Raqamli manbalardan to'g'ri foydalanishni o'rganadilar, bu esa ta'lim sifatini oshiradi.

Xulosa: Modul-kredit tizimining AKT bilan integratsiyasi talabalarda texnologik innovatsiyalarga ochiqlik, ma'lumotlar bilan ishlash, masofaviy hamkorlik qilish va raqamli vositalar yordamida o'z bilimlarini mustaqil boyitish qobiliyatlarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Xulosa qilib aytganda, xorijiy tajribada modul-kredit tizimi axborot texnologiyalari bilan chuqur integratsiyalangan bo'lib, bu talabalarni zamonaviy texnologik dunyoga tayyorlashda muhim omil hisoblanadi. Bu jarayonlar o'z ichiga masofaviy ta'lim, AKT vositalari orqali guruhli va mustaqil ishlash, ma'lumotlar tahlili va raqamli savodxonlikni keng joriy etishni oladi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Semenov, A. L. (2017). *Modernizing Education Systems with Modular Credit Approaches*. Moscow: Russian Educational Publishing. Rossiya ta'lim tizimida modul-kredit tizimining qo'llanilishi va uning samaradorligi haqida.

2. Kolb, D. A. (1984). *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*. Prentice Hall. Tajribaviy ta'lim nazariyasini yoritib beradi; modul-kredit tizimi asosida o'qitishda foydalaniladigan asosiy nazariyalardan biri.

3. Glukhov, V. V. (2018). *Adaptive Learning in Higher Education: Modular Credit System*. *Russian Journal of Education and Psychology*, 10(2), 45–54.1. Biggs, J. & Tang, C. (2011). "Teaching for Quality Learning at University." – Ushbu kitobda modul-kredit tizimi asosida talabalarning o'zlashtirish jarayonini qanday tashkil qilish kerakligi, baholash va ta'lim sifati muhokama qilinadi.

4. Qayumov, A. (2021). *Oliy ta'limda kredit-modul tizimi: Joriy etish va amalga oshirish tajribasi*. Toshkent: "O'zbekiston Milliy Universiteti nashriyoti".

Ushbu kitobda O'zbekiston oliy ta'lim tizimida kredit-modul tizimini joriy etish tajribalari, metodik yondashuvlar va amaliyotlari haqida batafsil ma'lumot berilgan.

5. Saidov, M., & Raxmatov, N. (2020). *Kredit-modul tizimining o'zbek ta'limidagi o'rni va afzalliklari*. *O'zbekiston Ta'lim Jurnali*, 12(3), 45–52.

Maqolada kredit-modul tizimining o'zbek ta'lim tizimidagi afzalliklari, uning samaradorligi va qo'llanilishi haqida yoritilgan.

6. Xodjayev, I. (2019). *Ta'limda modul tizimining o'ziga xosligi va unga oid metodik tavsiyalar*. Toshkent: Pedagogika universiteti nashriyoti.

О‘zbek ta’lim tizimida modul tizimining o‘ziga xos xususiyatlari va unga oid metodik tavsiyalarni o‘z ichiga olgan kitob